

CESTA DO POMPEJÍ

BARTOLO LONGO

Apoštol růžence a zakladatel baziliky v Pompejích

Paulínky

Bartolo odjížděl z Neapole ranním vlakem. V městčku byl za necelou hodinu. Na nástupišti na něj čekali dva ozbrojení muži, které o jeho příjezdu uvědomila hraběnka de Fusco. Přistoupili k překvapenému advokátovi a zeptali se ho: „Vy jste pan Bartolo Longo? Hraběnka nám nařídila, abychom vás ochránili před jakýmkoli nebezpečím.“

Vydali se hlavní cestou směrem ke křižovatce, na níž stál hostinec. Tam se advokát ubytoval. Zbraně byly nutné na obranu před místními lupiči. Pompejských zbojníků se obávali dokonce i v Neapoli: obyvatelé se chvěli už při pouhém zaslechnutí jména Pilone a pouliční umělci o něm skládali strach vzbuzující popěvky.

Pilone byl vůdcem pompejské bandy. Ze strážců spravedlnosti si nic nedělal. Z hrůzných příběhů

o jeho loupežích spáchaných i za bílého dne člověku tuhla krev v žilách. Jeden z rolníků, kteří Bartola doprovázeli, sice tvrdil, že už je vše vyřešeno, neboť Pilone byl polapen a popraven, ale druhý mu hned odporoval: „Co to meleš?! Pilone žije! Schovává se mezi skalami na pobřeží Amalfi, to je odsud jen den cesty.“

Bartola to udivilo. K čemu tedy rolníci potřebují zbraň, když Piloneho odsoudili, a pokud žije, tak docela daleko?

„Nemáme tu vojáky, takže se o sebe musíme postarat sami. Lidé jsou tu běžně přepadáni nejen v noci, ale i za bílého dne,“ pokračoval rolník. Poté začal barvitě líčit různé zločiny. Po chvíli ukázal prstem na domek u malého kostelíka: „Tam se zbojníci nedávno ukryli. Blesky křížovaly oblohu jeden za druhým a uprostřed bouřky a lijáku je obklíčilo vojsko. To byla pekelná noc! Tekly potoky krve!“

Rozechvělí strachy vešli do městečka. Bartolo se rozhlédl a uviděl několik chudých stavení roztroušených na rozlehlém prostranství. Na verandách se sušily papriky a rajčata. Jakési centrum tvořil hostinec a malý kostelík. Jakmile se Bartolo trochu zabydlel v hostinci, vydal se do kostela, aby se tam pomodlil a setkal s farářem.

Vzhled kostela ho zaskočil. Do svého deníku si zapsal: „Kostel byl malý a zničený. Dovnitř se vešlo sotva sto lidí, ačkoli počet farníků čítal víc než tisíc duší. Na dřevěném oltáři hodovali roztoči a stal se útočištěm všelijakého hmyzu. V rozích kostela si hověli myši a potkani, již si pochutnávali na oleji do lamp. Nebyl tu žádný kostelník, který by v tomto Božím příbytku uklízel. Chyběla tu sakristie, a dokonce i místnost pro faráře, který kvůli tomu musel docházet ze svého bytu dva kilometry.“

Místní farář otec Giovanni Cirillo byl postarší kněz pocházející z rolnické rodiny a také první osoba, s níž si mohl Bartolo trochu promluvit. Obyvatelé Pompejí totiž mluvili neapolským nářečím, jemuž vzdělaní lidé z města povětšinou nerozuměli. Obraz věřících, který mu farář načrtl, vzbuzoval ve zbožné duši dominikánského terciáře hlubokou úzkost.

Lidé už téměř vyznávali pohanství a jen hrstka věřících přistupovala ke svátostem. Většina už dokonce neznala ani nejzákladnější modlitby, nemluvě o prikázáních či katechismu. Pompejané praktikovali jakési vlastní pseudonáboženství, které bylo směsicí pověr a lidových tradic, kde úlohu duchovního vůdce neplnil kněz, ale čarodějky, jež, jak věřili, měly moc utvářet a měnit realitu.

Takový obraz kulturního i náboženského úpadku Bartolem hluboce otrásl: „Jak to, uvažoval jsem, že pouhých třicet kilometrů od civilizovaného světa, dali se tak nazvat zkažená Neapol, se toto místo tolik vzdálilo od křesťanství a přilnulo k pověřčivým praktikám dávných dob?“

Odklon od křesťanství byl ještě zřetelnější, když advokát začal navštěvovat hraběčiny nájemníky. Jednoho z nich se zeptal na sv. Josefa, patrona dobré smrti.

Stavba nového kostela v Pompejích

„Svatý Josef? Toho znám!“ odpověděl rolník. „Slyšel jsem o něm v kázání: ‚Svatý Josef je náš Věčný Otec‘ – přesně tak to řekl farář a já mu věřím. A já bych si to rozhodně nezapamatoval špatně.“

Jedna žena zase na otázku, jestli ví, kdo je Panna Maria, odpověděla, že jich zná dokonce sedm, že by-

dlí v kostelích ve Vagni, Murolo a Torre Annunziata a že zbylé čtyři už si bohužel nepamatuje, ale že žádná z nich určitě není v Pompejích.

Kdosi další, který se vychloubal svými znalostmi katechismu, měl odpovědět na otázku, kolik je bohů, jeho odpověď mluvila za vše: „Když jsem byl malý kluk, mluvilo se o tom, že jsou tři, jenže teď, po tolika letech, si nejsem úplně jistý... Ale zaslechl jsem, že jeden z nich už prý nežije a druhý se oženil.“

V rozhovorech s místními se Bartolo neustále vracel k otázce všemocných čarodějek. Jeden z nájemníků se mu svěril se svými zdravotními problémy.

„Pane advokáte, jednou mě tak hrozně bolela hlava, až to vypadalo, že jsem na pokraji smrti. Ta ukrutná bolest přišla proto, že mě uhranul soused, který si dělal zálusk na mou pronajatou půdu. Protože jsem čím dál víc slábl, rozhodl jsem se, že zajdu k jedné ženě, která osvobozuje od moci kouzel. Čarodějka mě ujistila, že když letěla na koštěti, našla způsob, jak kletbu zrušit. Ukázala mi klubko vlny plné zapíchnutých jehel. Byl to symbol mojí hlavy. To jehly mi způsobily takové utrpení. Za odčarování jsem jí zaplatil pět lir.“

Tato čarodějka, podobně jako spousta dalších šarlatánek, se těšila stejné oblibě, jakou mívá skutečný lékař. V okolí však neordinovali žádní lékaři a nenašli byste tu ani žádného lékárníka. V těžších případech

se volal kněz. Zdejší farář při svém „lčení“ používal jen jeden lék – pijavice. Bartolo si všiml, že „s ohledem na závažnost onemocnění otec Cirillo přikládal čtyři, osm nebo dvanáct pijavic, které zabíjely nemoc, ale mnohdy i samotného pacienta“. Pokud šlo o běžné choroby, místní chodili na nedaleké mořské pobřeží, kde se rituálně napili slané vody.

Pověry, v něž Pompejané věřili, by snad mohly vzbuzovat úsměv, pokud by se to ovšem netýkalo té nejdůležitější věci – spásy. Farář zjevně nezvládal svou duchovní službu: jeho věk a nedostatek financí značně omezovaly hlásání evangelia. Bartolo tápal... Jak jen by obyčejný advokát mohl čelit výzvám tohoto pohanského údolí?!

OBSAH

ÚVOD.....	5	22. POMLUVY A SVATBA.....	141
1. V POMPEJÍCH.....	11	23. PO BOKU MARIANNY.....	147
2. OSIDLA ZLÉHO.....	17	24. 1BLAHOSLAVENÍ PLAČÍCÍ.....	153
3. CESTA K ZATRACENÍ	23	25. DĚTI VĚZŇŮ	161
4. VÍRA V SATANA.....	29	26. VÝCHOVNÝ ÚSTAV	169
5. KROK KUPŘEDU	35	27. BŮH JE LÁSKA	175
6. PRAVÍ PŘÁTELÉ.....	41	28. ZÁSTUPY POUTNÍKŮ	181
7. KDE JE HŘÍCH, TAM JE MILOST	47	29. PROČ RŮŽENEC?	187
8. HLEDÁNÍ POVOLÁNÍ	53	30. VŠECHNO K BOŽÍ SLÁVĚ	193
9. VELKÉ POSLÁNÍ, KTERÉ JE TŘEBA SPLNIT	59	31. ČAS VELKÉ ZKOUŠKY	199
10. BOŽÍ PLÁN.....	65	32. VYHNANEC Z ÚDOLÍ	205
11. PŘÁTELSTVÍ S MARIANNOU.....	71	33. POSLEDNÍ CESTA	211
12. CESTA DO POMPEJÍ.....	77	EPILOG	219
13. PRVNÍ ZÁZRAK	83		
14. ŠKOLA RŮŽENCE	89		
15. PANNA MARIA NAVŠTĚVUJE POMPEJE.....	95		
16. PŘEKVAPIVÉ POVĚŘENÍ BISKUPA.....	101		
17. MNOHÉ PŘEKÁŽKY	109		
18. DOBŘÍ SLUŽEBNÍCI	117		
19. SBÍRKA.....	123		
20. STAVBA CHRÁMU.....	129		
21. POMPEJSKÉ DĚTI	135		